

§190

SBN2022/200

Åtgärder för budget i balans- samhällsbyggnadsnämnden 2022

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att vidta följande åtgärder för budget i balans 2022:

- Ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över de besparingsåtgärder som går att vidta samt genomför dessa inom serviceenheterna. I övrigt att förvaltningen generellt ska vara restriktiv kring beställningar/inköp. Åtgärderna som genomförs ska först konsekvensbedömas, så att arbetsmiljö och trygghet inte påverkas negativt i verksamhetslokaler eller i utemiljön, samt att kvaliteten på måltiderna inte försämras.

- Att hemställa hos kommunstyrelsen om medel ur den ofördelade budgeten om 1,5 mn kr, då omvärldsfaktorer påverkat kostnadsutvecklingen avseende elkostnader, vilket det inte budgeterats för inför 2022.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om omedelbar justering av paragrafen.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har vid ekonomiska uppföljningar under året prognostiserat ett positivt resultat. Vid delårsuppföljningen har prognosen ändrats till ett underskott om 1,5 mn kronor.

Orsaken till den stora förändringen är bla att flera äldre utredningar kostnadsförts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen behöver säkerställa att det finns tillräckliga rutiner för att redovisa projekt som är avslutade i nära anslutning till att projekten de facto avslutas. Inte minst med anledning av att avskrivningar ska påbörjas när tillgångar tas i bruk. Rutiner behöver införas för att löpande bedöma om det finns bokförda utgifter som ska kostnadsföras. Denna del hanteras i separat ärende.

En annan orsak är överskridanden inom serviceenheterna om ca 3,5 mn kr. Under året kan inte indexeringar göras då det hade fått konsekvenser för de nyttjande förvaltningarna/nämnderna.

Nämnden subventionerar därmed de andra facknämnderna på bekostnad av egen huvudverksamhet. För att hålla egen budget i balans krävs åtgärder.

I april redogjorde förvaltningen kring kostnadsutvecklingen inom måltidsenheten, men inget beslut om besparingsåtgärd lades. Vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde 2022-04-25 gavs presidiet genom beslut §65 SBN2022/83 i uppdrag att översända skrivelse med

konsekvensbeskrivning till kommunstyrelsen med förslag hur de skenande kostnaderna ska kunna hanteras i kommunen som helhet. Kommunstyrelsen har tagit del av skrivelsen.

Budgetansvaret ligger dock inom egen nämnd att hantera. Förvaltningen föreslår därav att måltidsenheten får i uppdrag att justera livsmedelsinköpen så att besparingar kan göras utan att för den skull ge avkall på näringsriktigheten.

Inom måltidsenheten har nämnden givit förvaltningen i fortsatt uppdrag att ha nöjda matgäster, enheten gör i övrigt det som går kring att hålla nere kostnaderna men målen i verksamhetsplanen bedöms då svåra att klara. Orsaken till underskott är kraftigt höjda priser för livsmedel pga omvärldsfaktorer. Förvaltningen har som åtgärd trätt ur KRAV-certifieringen då kraven som hänvisade till WWF:s ”Fiskguiden” och sedan 2022 även till ”Köttguiden” var högt ställda och var kostnadsdrivande.

KRAV-certifieringen har styrt vilka livsmedel som fått serveras på en KRAV-certifierad restaurang utöver ekologiska, KRAV-märkta och andra hållbara livsmedel (bland annat MSC-märkt fisk och skaldjur samt svenskt viltkött). I september meddelar KRAV av de från och med 2023 tar bort hänvisningarna till WWF:s Fiskguiden och Köttguiden i sina restaurangregler. WWF:s guider ger bra vägledning för konsumenter, men fungerar inte längre i KRAVs regler så som det var tänkt. Vissa justeringar kring val av livsmedel har kunnat genomföras för att sänka kostnaderna. Därmed har prognosen nu sett något bättre ut för måltidsenheten, men enligt avtal kan höjningar genomföras under året.

Budgeten för fastighet lades/beslutades innan de höga elpriserna i november och december 2021. Nivån på underhåll är ungefär som föregående år, men det var ett stort underskott 2021. Fastighet har tillförts budget för 2022, ca 1,3 mnkr mer till drift och underhåll, men det räcker inte till både det högre elpriset och bibehållen underhållsnivå. Budgeten för el är 2,7 mn kronor och överskrids. I september är överskridandet 0,5 mn kr. Det bedöms kunna generera ett underskott om ca 1,5-2 mn kr per helår.

Inom lokalvård har det dock inte bedömts gå att justera ned frekvensen på utförd lokalvård, samtidigt har även kostnaderna ökat för materiel. Det är främst materielkostnaderna som inte ryms i budget, enheten har även varit underfinansierad.

Enheterna med överskott får täcka upp för de andra enheternas underskott.

Konsekvensen är idag att det bla inte finns budget för att ta ytterliga kostnader för utredningar inom plan- och exploateringsenheten, eftersom nämnden prognosticerar ett underskott. Detta påverkar i sin tur bla framdriften i de uppdrag som kommunstyrelsen givit nämnden.

Kostnadsutvecklingen behöver hanteras genom att se över besparingsåtgärder och generellt vara restriktiv med inköp.

Ekonomiska förutsättningar

Prognosen för helåret var i april, ett överskott med 800 tkr. Planen som då lades var att överskottet på andra enheter skulle täcka underskott inom bla måltidsenheten och fastighetsenheten. I prognosen flaggades för stor osäkerhet kring utfall och att nämnden mycket väl kunde hamna på ett minusresultat i slutet av året.

Vid delårsbokslutet prognosticeras ett underskott om 1,5 mn kr. Då har bla äldre utredningar kostnadsförts, om drygt 1,4 mn kronor. Serviceenheterna prognosticerar samtliga ett underskott, tillsammans ca 3,5 mn kronor (se delårsrapporten).

Bedömning

I de fall nämndens uppföljning visar på ett negativt resultat vid årets slut ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid kommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat.

Vid kommande uppföljningar under året ska nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, dvs ifall åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas. Åtgärderna som enheterna vidtar kan innebära att målen i verksamhetsplanen inte nås eller påverkas negativt.

Konsekvensen är idag att det inte finns budget för att ta ytterliga kostnader för utredningar inom plan- och exploateringsenheten, eftersom nämnden prognosticerar ett underskott. Detta påverkar i sin tur framdriften i de uppdrag som kommunstyrelsen givit nämnden.

Fastighetsenheten särskilt, men även de övriga enheterna ser just nu över möjliga åtgärder och återrapporterar dessa till nämndens sammanträde i oktober.

Förvaltningen bedömer det dock svårt att vända ett underskott till en budget i balans under innevarande år.

Förvaltningen har lagt ett förslag till åtgärd för nämnden att besluta om. Om äskandet ur den ofördelade budgeten inte erhålls, kommer nämnden att generera ett underskott. Nämnden inte har kunnat förutse, planera för eller höja pris mot nyttjande nämnder pga kostnadsutvecklingen. Detta får konsekvenser bli för planuppdragen som är kostnadsdrivande. Nämnden föreslås även, i ett separat ärende, att efterhöra kommunstyrelsens syn på hantering av äldre utredningar, som tidigare inte kostnadsförts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att det finns grund för att hemställa till kommunstyrelsen om att begära medel ur den ofördelade budgeten.

”I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel ska denna kunna användas till följande:

- Till åtgärder som initialt kräver en insats som överstiger nämndens budget men på sikt kan leda till lägre kostnader
- Annan oförutsedd händelse som inte kunnat förutses och som lett till omfattande kostnader för nämnden. Ansökan om att få nyttja medel ur den ofördelade budgeten ska lämnas till kommunstyrelsen.

Ekonomiavdelningen skall då yttra sig inför kommunstyrelsens beslut.

Framställan ska lämnas till kommunstyrelsen i god tid före bokslut så att beslut hinner tas innan bokslut behandlas i respektive nämnd.

Barnkonsekvensanalys

Åtgärder som föreslås bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Åtgärder som vidtas skall först konsekvensbedömas.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att vidta följande åtgärder för budget i balans 2022:

- Ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över de besparingsåtgärder som går att vidta samt genomför dessa inom serviceenheterna. I övrigt att förvaltningen generellt ska vara restriktiv kring beställningar/inköp. Åtgärderna som genomförs ska först konsekvensbedömas, så att arbetsmiljö och trygghet inte påverkas negativt i verksamhetslokaler eller i utemiljön.

- Att hemställa hos kommunstyrelsen om medel ur den ofördelade budgeten om 1,5 mn kr, då omvärldsfaktorer påverkat kostnadsutvecklingen avseende elkostnader, vilket det inte budgeterats för inför 2022.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om omedelbar justering av paragrafen.

Ledamöters förslag till beslut

Sandra Lindholm (C) yrkar med stöd av Otto Andreasson (S) bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande tillägg i första styckets sista mening: samt att kvaliteten på måltiderna inte försämras.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och ett tilläggsyrkande. Ordförande frågar först om samhällsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut och finner att så sker. Ordförande frågar därefter om nämnden tillstyrker eller avslår Sandra Lindholms tilläggsyrkande och finner att nämnden tillstyrker detsamma.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av förvaltningschef Ann-Charlotte Lind.

Beslutsunderlag

- Åtgärder för budget i balans

Skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen

Paragrafen är justerad